

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn דף צ"ד of בתרא בבא. Some of the topics we will learn about include:

המוכר פירות לחבירו

If one person sells produce to another, the buyer consents to a certain amount of undesirable material mixed in, or to a certain percentage of inferior produce.

However,

אם בא לנפות

מנפה את כולו

If there is an excess of undesirable material mixed in, the buyer may remove all the impurities and only pay for the net volume left.

The Gemara discusses whether

דינא

This is the letter of the law, OR

קנסא

A

המוכר פירות לחבירו

אם בא לנפות
מנפה את כולו

דינא ◆ קנסא

B This is a penalty, and contrasts this ruling with several related cases:

1.

כל סאה

שיש בה רובע ממין אחר

Regarding כלאים;

If a סאה of grain contains a full quarter-קב of another type of grain mixed into it;

There's a מחלוקת whether one must reduce the amount to under a quarter-קב before planting, or if he must

completely separate out all of the other grain in order to avoid transgressing the prohibition of כלאים.

2.

שנים שהפקידו אצל אחד

If two people entrusted the same person with some money, and both claim that the larger sum is theirs;

There's a מחלוקת whether the entire sum, or only the disputed sum, remains with a third party until the truth is determined.

3.

שטר שיש בו רבית

If one who lends with רבית, There's a מחלוקת whether he can use the document to claim the principal.

B

כל סאה
שיש בה רובע ממין אחר

שנים שהפקידו אצל אחד

שטר שיש בו רבית

1 So let's review...

Zugt di Mishnah

המוכר פירות לחבירו

If one person sells grain to another,

הרי זה מקבל עליו

רובע טנופת לסאה

The buyer must accept up to a quarter-קב of undesirable material per סאה of grain mixed into it, because as the Rashbam explains;

דסתם תבואה דרכה להיות בה רובע טנופת

It is normal for it to have this amount of impurities.

Similarly,

תאנים

מקבל עליו

עשר מתולעות למאה

He must accept up to ten percent of wormy figs.

מרתף של יין

מקבל עליו עשר קוססות למאה

He must accept up to ten percent of sour wine barrels in a wine cellar; and

קנקנים לשרון

מקבל עליו עשר פיטסות למאה

In the שרון area, a buyer must accept up to ten percent of inferior kegs.

1

מקב

המוכר פירות לחבירו

If one person sells grain to another,

הרי זה מקבל עליו

רובע טנופת לסאה

The buyer must accept up to a quarter-קב of undesirable material per סאה of grain mixed into it,

because as the Rashbam explains;

דסתם תבואה דרכה להיות בה רובע טנופת

It is normal for it to have this amount of impurities.

Similarly,

תאנים

מקבל עליו

עשר מתולעות למאה

He must accept up to ten percent of wormy figs.

מרתף של יין

מקבל עליו עשר קוססות למאה

He must accept up to ten percent of sour wine barrels in a wine cellar;

קנקנים לשרון

מקבל עליו עשר פיטסות למאה

In the שרון area, a buyer must accept up to ten percent of inferior kegs.

2

Regarding

רובע טנופת לסאה

רובע טנופת לסאה רב קטינא cites a Braisa which explains that the Mishnah refers only to

רובע קטנית לסאה

One must only accept up to a quarter-קב of beans in a סאה of grain; but

עפרורית

פחות מרובע

One must only accept up to a bit less than a quarter-קב of soil in a סאה of grain;

But he does not need to accept a quarter-קב of soil mixed in a סאה of grain.

The Gemara compares this Braisa to a related ברייתא:

המוכר פירות לחברו

חטין

מקבל עליו רובע קטנית לסאה

The buyer must accept up to a quarter-קב of beans per סאה of wheat,

שעורים

מקבל עליו רובע נישובת לסאה

A quarter-קב of straw per סאה of barley, and

עדשים

מקבל עליו רובע עפרורית לסאה

A quarter-קב of soil per סאה of lentils;

Now, this Braisa, regarding חטין, mentions only קטנית, and only regarding עדשים, it mentions עפרורית, and allows a full רובע?

2

רובע טנופת לסאה

רב קטינא cites a Braisa which explains that the Mishnah refers only to

עפרורית פחות מרובע

One must only accept up to a bit less than a quarter-קב of soil in a סאה of grain;

רובע קטנית לסאה

One must only accept up to a quarter-קב of beans in a סאה of grain;

ברייתא

המוכר פירות לחברו

עדשים
מקבל עליו
רובע עפרורית
לסאה

A quarter-קב of soil per סאה of lentils.

שעורים
מקבל עליו
רובע
נישובת
לסאה

A quarter-קב of straw per סאה of barley

חטין
מקבל עליו
רובע קטנית
לסאה

The buyer must accept up to a quarter-קב of beans per סאה of wheat.

3 And the Gemara offers two explanations:

1.

This Braisa disagrees with the previous Braisa and holds:
חטי ושערי מקבל עפרורית

The buyer must also accept a full רובע of soil with his wheat. However,

עדשים איצטריכא ליה

The ברייתא only mentioned this regarding lentils, because דסלקא דעתך אמינא

כיון דמיעקר עקרי להו

יותר מרובע נמי לקבל

We might have thought that since lentils are uprooted, not cut, it is normal for soil to be mixed in, and the buyer must accept even more than a רובע. Therefore, the ברייתא teaches us that he does not have to accept more than a רובע of soil.

2.

This Braisa agrees with the previous Braisa:

חטי ושערי לא מקבל עפרורית

One does not have to accept a רובע of soil with his wheat.

However,

שאני עדשים דמיעקר עקרי להו

He must accept it with his lentils, since they are uprooted from the ground, it is normal for up to a רובע of soil to be mixed in with the lentils.

=====

3

1

This Braisa disagrees with the previous Braisa and holds:

חטי ושערי מקבל עפרורית

The buyer must also accept a full רובע of soil with his wheat.

However,

עדשים איצטריכא ליה

The ברייתא only mentioned this regarding lentils,

דסלקא דעתך אמינא

כיון דמיעקר עקרי להו

יותר מרובע נמי לקבל

We might have thought that since lentils are uprooted, not cut, it is normal for soil to be mixed in, and the buyer must accept even more than a רובע.

Therefore, the ברייתא teaches that he does not have to accept more than a רובע of soil.

2

This Braisa agrees with the previous Braisa:

חטי ושערי לא מקבל עפרורית

One does not have to accept a רובע of soil with his wheat.

However,

שאני עדשים דמיעקר עקרי להו

He must accept it with his lentils, since they are uprooted from the ground, it is normal for up to a רובע of soil to be mixed in with the lentils.

4 אם בא להוֹנֵא adds a stipulation to the Mishnah's ruling: אם בא לנפֹת מנפֹה את כולו If the buyer suspects that there is more than a רובע of impurities in the grain and he sifts the grain, he may remove not only the amount in excess of a רובע, but all the impurities, and only pay for the net volume of grain. And ® לא יאמר רובע כבר מחלת The seller cannot argue that the buyer forgave up to a רובע.

The Gemara cites two explanations for this ruling:

אמרי לה דינא ואמרי לה קנסא

1. אמרי לה דינא

This is the letter of the law, because

מאן דיהיב זוזי אפירי שפירי יהיב

People pay for and expect quality produce. However,

רובע לא טרח איניש יותר מרובע טרח איניש וכיון דטרח טרח בכליה

They do not bother sifting the produce for less than a רובע of impurities. However, once they are sifting, it is relatively easy to sift it completely, and so they do not consent to any impurities.

2.

ואמרי לה קנסא

This is a penalty, because

רובע שכיח יותר לא שכיח

A quarter קב in a סאה is common, but more than this ratio is not common. Therefore,

ואיהו הוא דעריב וכיון דעריב

קנסוהו רבנן בכליה

We suspect that the seller deliberately mixed in the extra amount of impurities. Therefore, he must reimburse the buyer for all the impurities, because perhaps he mixed in the entire amount.

The Rashbam explains

נפקא מינה

דאי ידעינן ביה דלא עריב

אפילו טפי מרובע הוי מחילה

If we know for certain that he did not deliberately mix in any impurities;

According to the first opinion of דינא, he must reimburse him for all the impurities, because the buyer does not forgive this amount, while according to the second opinion of קנסא, he does not reimburse him, since he does not deserve the penalty.

=====

4 אם בא לנפֹת מנפֹה את כולו adds a stipulation to the Mishnah's ruling: If the buyer suspects that there is more than a רובע of impurities in the grain and he sifts the grain, he may remove not only the amount in excess of a רובע, but all the impurities, and only pay for the net volume of grain.

And

לא יאמר רובע כבר מחלת

The seller cannot argue that the buyer forgave up to a רובע.

2

ואמרי לה קנסא

רובע שכיח יותר לא שכיח

More than a 1/4 קב in a סאה is not common.

Therefore,

ואיהו הוא דעריב וכיון דעריב

קנסוהו רבנן בכליה We suspect that the seller deliberately mixed in the extra amount of impurities. Therefore, he must reimburse the buyer the entire amount.

1

אמרי לה דינא

מאן דיהיב זוזי אפירי שפירי יהיב

People pay for and expect quality produce.

However,

רובע לא טרח איניש יותר מרובע טרח איניש וכיון דטרח טרח בכליה

They do not bother sifting the produce for less than a רובע of impurities. However, once they are sifting they do not consent to any impurities.

The Rashbam explains

נפקא מינה

דאי ידעינן ביה דלא עריב

אפילו טפי מרובע הוי מחילה

If we know for certain that he did not deliberately mix in any impurities;

According to the first opinion of דינא,

he must reimburse him for all the impurities, because the buyer does not forgive this amount.

While according to the second opinion of קנסא,

he does not reimburse him,

since he does not deserve the penalty.

5 The Gemara now cites several משניות וברייתות regarding רב רב's ruling, alluded to in the following סימן
כל תרי שטרי דראבין בר רב נחמן וקבלנותא

1.
כל

Regarding כלאים, planting mixed grains, there's a Machlokes in the Mishnah:

The תנא קמא says

כל סאה

שיש בה רובע ממין אחר

ימעט

If a סאה of grain has a full רובע of another type of grain mixed into it, one must reduce the amount of the other grain to less than a רובע before planting, in order to avoid transgressing the prohibition of כלאים.

רבי יוסי אומר

יבור

He must completely separate out the other grain.

At first, the Gemara assumes

דרובע דכלאים

כיותר מרובע דהכא

A רובע of grain creates כלאים, just as more than a רובע of impurities voids a purchase. If so, it seems that, פליגי בדרב הונא

The תנא קמא disagrees with רב הונא, and suffices with reducing the grain, while רבי יוסי agrees with רב הונא, and holds that he must remove the entire amount?

However, the Gemara differentiates:

רובע דכלאים

כי רובע דהכא דמי

A רובע does NOT create כלאים.

Nevertheless, the תנא קמא says

ימעט

משום חומרא דכלאים

One must reduce the amount, because of the stringency of the prohibition of כלאים.

While רבי יוסי says

יבור

משום דמייחזי כי מקיים כלאים

He must separate it completely, because if he only reduces it and leaves some in, it looks as if he is deliberately planting כלאים.

5 Several פוסק ruling, alluded to in the following
Several פוסק ruling, alluded to in the following

סימן

כל תרי שטרי דראבין בר רב נחמן

סימן

כל תרי שטרי דראבין בר רב נחמן

אונאה וקבלנותא

1

כלאים

תנא קמא

כל סאה

שיש בה רובע ממין אחר

ימעט

If a סאה of grain has a full רובע of another type of grain mixed into it, one must reduce the amount of the other grain to less than a רובע before planting, in order to avoid transgressing the prohibition of כלאים.

רבי יוסי אומר

יבור

He must completely separate out the other grain.

At first, the Gemara assumes

דרובע דכלאים

כיותר מרובע דהכא

A רובע of grain creates כלאים, just as more than a רובע of impurities voids a purchase.

If so, it seems that,

פליגי בדרב הונא

The תנא קמא disagrees

with רב הונא,

and suffices with

reducing the grain,

While רבי יוסי agrees

with רב הונא,

that he must remove

the entire amount?

However, the Gemara differentiates:

רובע דכלאים

כי רובע דהכא דמי

A רובע does NOT create כלאים.

Nevertheless...

רבי יוסי

יבור

משום דמייחזי

כי מקיים כלאים

He must separate it completely, because if he only reduces it and leaves some in, it looks as if he is planting כלאים.

תנא קמא

ימעט

משום חומרא

דכלאים

One must reduce the amount, because of the stringency of the prohibition of כלאים.

6 2.
תרי

Another Mishnah in בבא מציעא states
שנים שהפקידו אצל אחד
זה מנה וזה מאתים

If two people entrusted the same person with some
money, one with 100 זוז, and the other with 200 זוז;
זה אומר מאתים שלי
זה אומר מאתים שלי

Now, both claim that the 200 זוז is theirs.
The רבנן rule

נותן לזה מנה ולזה מנה
והשאר יהא מונח עד שיבא אליהו

The מפקיד gives each 100 זוז, which are certainly his,
and the disputed 100 זוז remain with a third party until its
true owner is determined.

However, רבי יוסי rules
הכל יהא מונח עד שיבא אליהו

The entire sum of 300 זוז remains with a third party until
the truth is determined.

6

2
תרי

Another Mishnah in בבא מציעא states

שנים שהפקידו אצל אחד
זה מנה וזה מאתים

If two people entrusted the same person with some money,
one with 100 זוז, and the other with 200 זוז;

זה אומר מאתים שלי
זה אומר מאתים שלי

Now, both claim that the 200 זוז is theirs.

רבי יוסי

הכל יהא מונח
עד שיבא אליהו

The entire sum of 300 זוז
remains with a third
party until the truth is
determined.

רבנן

נותן לזה מנה
ולזה מנה
והשאר יהא מונח
עד שיבא אליהו

The מפקיד gives each
100 זוז, which are certainly his,
and the disputed 100 זוז remain
with a third party until its true
owner is determined.

7 The Gemara asks, as the Rashbam explains, אלישנא דקנסא פריך
According to the opinion that רב הונא's ruling is a penalty;
Apparently,
פליגי בדבר הונא
The Gemara disagrees with רב הונא, and says we do not
penalize him for the entire amount, while רבי יוסי agrees
with רב הונא, and holds that we do penalize him for the
entire amount?

The Gemara answers:

התם ודאי מנה למר ומנה למר
הכא מי יימר
דלאו כוליה ערובי עריב

In that case, the Gemara says that we do not penalize each
one for their מנה, because they each certainly own that מנה.
However, in our case, perhaps the Gemara would agree
that we penalize him for the entire amount, because we
suspect that he mixed in the entire amount unlawfully.
Furthermore,

התם ודאי איכא רמאי
הכא מי יימר דערובי עריב

In that case, רבי יוסי penalizes even what is rightfully
theirs, since one of the depositors is definitely lying.
However, in our case, perhaps רבי יוסי would hold that we
do not penalize him for all the impurities, because it's
possible that he did not mix the impurities in deliberately.

7

?

אלישנא דקנסא פריך
According to the opinion that רב הונא's ruling is a penalty;
Apparently,
פליגי בדבר הונא
The Gemara disagrees with רב הונא,
and says we do not penalize him for the entire amount,
While רבי יוסי agrees with רב הונא,
that we do penalize him for the entire amount?

התם ודאי מנה למר ומנה למר
הכא מי יימר
דלאו כוליה ערובי עריב

In that case,
The Gemara says that we do not penalize each one
for their מנה, because they each certainly own that מנה.

However, in our case,
Perhaps the Gemara would agree that we penalize him
for the entire amount, because we suspect that he mixed in
the entire amount unlawfully.

Furthermore,
התם ודאי איכא רמאי
הכא מי יימר דערובי עריב
In that case, רבי יוסי penalizes even what is rightfully theirs,
since one of the depositors is definitely lying.

However, in our case,
Perhaps רבי יוסי would hold that we do not penalize him
for all the impurities,
because it's possible that he did not mix the impurities in
deliberately.

8 3.
שטרי

The Gemara cites a Braisa:

שטר שיש בו רבית
קונסין אותו
ואינו גובה
לא את הקרן ולא את הרבית
דברי רבי מאיר

One who lends with רבית is penalized and cannot use the document even to claim the principal.

וחכמים אומרים
גובה את הקרן
ואינו גובה את הרבית

He may claim the principal, but not the interest.

Here too, ®

אלישנא דקנסא פריך

The Gemara asks according to the opinion that רב הונא's ruling is a penalty.

Apparently,

פליגי בדרב הונא

רב מאיר agrees with הונא, and says we penalize him for the entire amount, while the חכמים disagree with הונא, and hold that we do not penalize him for the entire amount?

The Gemara answers:

התם משעת כתיבה
הוא דעבד ליה שומא
הכא מי יימר דערובי עריב

In that case, רבי מאיר penalizes him for the principal as well, because he definitely charged interest. In this case, perhaps רבי מאיר would not penalize him for the entire amount, because it's possible that he did not mix the impurities in deliberately.

Furthermore,

התם ודאי קרנא דהתירא הוא
הכא מי יימר דכוליה לא ערובי עריב

In that case, the חכמים do not penalize him for the principal, because it is definitely permitted. In this case, perhaps the חכמים would penalize him for the entire amount, because we suspect that he mixed in the entire amount unlawfully.

=====

The Gemara continues this discussion in the next Daf.

8

3
שטרי

The Gemara cites a Braisa:

שטר שיש בו רבית

וחכמים אומרים

גובה את הקרן

ואינו גובה

את הרבית

He may claim the principal,
but not the interest.

רבי מאיר

קונסין אותו

ואינו גובה

לא את הקרן

ולא את הרבית

One who lends with רבית
is penalized and cannot use
the document even to claim
the principal.

?

אלישנא דקנסא פריך

The Gemara asks

according to the opinion that רב הונא's ruling is a penalty.

Apparently,

פליגי בדרב הונא

רב הונא agrees with רבי מאיר,

and says we penalize him for the entire amount.

While the חכמים disagree with רב הונא,
and hold that we do not penalize him?

התם משעת כתיבה

הוא דעבד ליה שומא

הכא מי יימר דערובי עריב

In that case,
רב מאיר penalizes him for the principal as well,
because he definitely charged interest.

In this case,
perhaps רבי מאיר would not penalize him for the entire
amount, because it's possible that he did not mix
the impurities in deliberately.

Furthermore,

התם ודאי קרנא דהתירא הוא
הכא מי יימר דכוליה לא ערובי עריב

In that case,
the חכמים do not penalize him for the principal,
because it is definitely permitted.

In this case,
perhaps the חכמים would penalize him for the entire amount,
because we suspect that he mixed in the entire amount
unlawfully.